

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 177/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť D. H., U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. P. G., H., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3, písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Tos 46/10-61 z 26. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2011 doručená sťažnosť D. H., U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej aj „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3, písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 1 Tos 46/10-61 z 26. októbra 2010.

Zo sťažnosti vyplývalo, že matka sťažovateľa L. H. podala na Okresnom súde Humenné (ďalej len „okresný súd“) návrh na obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom v konaní pod sp. zn. 1 T 166/2007 tak, že jej syn D. H. bol právoplatne odsúdený za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v dĺžke 7 a pol roka. Matka sťažovateľa v návrhu na obnovu konania poukázala na vážne procesné pochybenia v pôvodnom konaní v neprospech jej syna, poukázala súčasne na nové skutočnosti na vec sa vzťahujúce. Okresný súd v konaní vedenom pod č. k. 1 Nt 7/2009-53 z 2. júna 2010 povolil obnovu konania. Proti tomuto rozhodnutiu sa odvolal okresný prokurátor. Odvolací súd – Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 1 Tos 46/10-61 z 26. októbra 2010 zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu a návrh na obnovu konania zamietol.

Sťažovateľ tvrdil, že krajský súd pochybil vo veci, pretože nedostatočne vyhodnotil zistený skutkový stav v konaní o obnovu konania, nezohľadnil pochybenia aj zo strany nutnej obhajoby, poukázal na to, že súdy v pôvodnom konaní nezisťovali dostatočne skutkový stav v primeranom rozsahu, a tak došlo k porušeniu jeho základných práv, tak ako ich označil. Žiadal preto, aby ústavný súd vo veci vydal tento nález:

„1. Základné právo D. H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm./ b, c, d Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 Tos 46/10-61 zo dňa 26. októbra 2010 porušené.

2. Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1 Tos 46/10-61 zo dňa 26. októbra 2010 a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa do pätnástich dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetnom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením krajského súdu z 26. októbra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 46/2010 došlo k porušeniu ním označených základných práv a slobôd.

Ústavný súd aplikujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je zásadne oprávnený a povinný posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktoré

predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 178/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva:

„Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samej osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Toto znenie zákonného ustanovenia je jednoznačné v opise podmienok nevyhnutných pre obnovu konania. V predmetnej veci tak prichádza do úvahy buď možnosť, že sú k dispozícii výpovede svedkov doteraz nevypočutých a obsahom ich výpovedí sú nové doposiaľ neznáme a podstatné skutočnosti alebo už vypočutí svedkovia prednesú nové okolnosti, ktoré však z dôležitých objektívnych dôvodov neuviedli v pôvodnom konaní.

Súd prvého stupňa vypočul v rámci skúmania podmienok pre obnovu konania odsúdeného D. H., poškodenú K. D. (predtým H.), svedka T. G. - otca poškodenej, A. G. - matku poškodenej, A. M. (predtým G.) - sestru poškodenej, Z. S., sestru poškodenej, T. G. ml. - brata poškodenej, Š. G. - brata poškodenej, A. Č. (predtým G.) - sestru poškodenej, L. H. - brata odsúdeného, L. H. - matku odsúdeného, P. B. - niekdajšieho spolupracovníka odsúdeného, J. a J. D. - susedov G., E. S. - niekdajšiu učiteľku odsúdeného v materskej škole.

V prvom rade krajský súd podotýka, že odsúdený, poškodená, A. G. - matka poškodenej a L. H. - matka odsúdeného boli vypočutí v pôvodnom konaní. Po formálnej stránke teda nešlo o nové dôkazy, súdu skôr neznáme. Navyše ani po obsahovej stránke nedošlo k zmene v týchto výpovediach, všetci títo svedkovia vypovedali v intenciách svojich výpovedí v pôvodnom konaní.

Krajský súd však aj výpovede nových svedkov zhodnotil tak, že podľa jeho názoru neposkytli také nové skutočnosti, ani dôkazy, ktoré by mohli opodstatniť povolenie obnovy pôvodného konania. ...

Z tohto obsahu výpovedí, síce svedkov doteraz nevypočutých, nebol záver prvostupňového súdu o splnení podmienok pre povolenie obnovy konania podložený. Evidentné je len to, že každý zo svedkov vnímal konanie, resp. následky konania odsúdeného, v rôznej miere, intenzite a s rôznymi následkami. V súhrne sú však obsahy týchto výpovedí v súlade so skutkovými zisteniami súdu v pôvodnom konaní, krajský súd nezistil, aby výpoveď aspoň jediného svedka bola natoľko konkrétna, že by bolo možné na jej základe urobiť záver o tom, že vyšli najavo nové predtým súdu neznáme skutočnosti, ktoré by, či už same osebe alebo spolu s dôkazmi vykonanými v pôvodnom konaní, mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine resp. treste.

Na základe uvedeného sa krajský súd nestotožnil so záverom okresného súdu, že výpovede susedov a spolubývajúcich osôb o tom, že nemali vedomosť o protiprávnom konaní odsúdeného, odôvodňujú obnovu konania.“

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že sa zaoberal namietanými dôvodmi sťažovateľa. Toto rozhodnutie nie je arbitrárne ani svojvoľné a dáva odpoveď na všetky námietky sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011